

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 12 juli 2017

505/2017

Lag

om ett försök med regionalt tillhandahållande av arbetskrafts- och företagstjänster samt med arbetslivsprövning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ett tidsbegränsat försök under vilket kommunerna delvis svarar för tillhandahållandet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). I lagen finns dessutom bestämmelser om arbetslivsprövning som under försöket tillhandahålls som service som ersätter arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

2 §

Försöksområden

De områden där försök ska göras med partiell överföring av ansvaret för tillhandahållande av arbetskrafts- och företagsservice (*försöksområde*) är

- 1) Lapplands försöksområde som omfattar Kemi, Kemijärvi, Rovaniemi, Sodankylä och Torneå,
- 2) Birkalands försöksområde som omfattar Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Birkala, Punkalaidun, Sastamala, Tammerfors, Vesilahti och Ylöjärvi,
- 3) Norra Savolax försöksområde som omfattar Kuopio, Siilinjärvi och Tuusniemi,
- 4) Egentliga Finlands försöksområde som omfattar Nådendal, Pemar, Reso och Åbo,
- 5) Satakunta försöksområde som omfattar Björneborg.

Försök med arbetslivsprövning ska göras inom de försöksområden som avses i 1 mom. 3 och 5 punkten.

3 §

Ansvar för tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice för arbetslösa arbetssökande

Hemkommunen svarar för tillhandahållandet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice

- 1) inom Lapplands försöksområde för dem som varit arbetslösa arbetssökande utan avbrott i minst 12 månader och som under den tiden inte har deltagit i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. 15 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

2) inom Birkalands försöksområde för dem som på det sätt som avses i 5 kap. 2 § 1 mom. eller 5 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning för löntagare eller företagare,

3) inom Egentliga Finlands försöksområden för dem som är under 25 år samt för dem som varit arbetslösa arbetssökande utan avbrott i minst 12 månader,

4) inom Norra Savolax försöksområde för dem som är arbetslösa enligt 2 § 2 mom. i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen (1369/2014) och som har behov av sektorsövergripande samservice samt för dem som varit arbetslösa arbetssökande utan avbrott i minst 12 månader och som under den tiden inte har deltagit i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. 15 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

5) inom Satakunta försöksområde för dem som är under 25 år och som varit arbetslösa arbetssökande utan avbrott i minst sex månader och som under den tiden inte har deltagit i sysselsättningsfrämjande service enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 15 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, samt för dem som på det sätt som avses i 14 kap. 3 a § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet för minst 200 dagar,

I 1 mom. avses med arbetslös arbetssökande en sådan person enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice vars jobbsökning är i kraft vid arbets- och näringsbyrån på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 1 och 2 § i den lagen.

4 §

Att hänvisa arbetssökande att bli kund hos en kommun och avslutande av kundrelationen

Arbets- och näringsbyrån hänvisar en arbetslös arbetssökande enligt 3 § 1 mom. att bli kund hos en kommun (*kund hos kommunen*).

För en arbetssökande som hänvisats att bli kund hos kommunen fortgår den kundrelation till kommunen som avses i denna lag under den tid som hans eller hennes jobbsökning är i kraft. Jobbsökningen för den som är kund hos kommunen upphör att vara i kraft om kunden

1) meddelar kommunen eller arbets- och näringsmyndigheten att han eller hon inte längre önskar hålla sin jobbsökning i kraft,

2) inte anlitar service hos kommunen inom den tid som kommunen har satt ut och på det sätt som kommunen förutsätter,

3) inte inom den tid som kommunen har satt ut lägger fram de redogörelser om sin yrkeskompetens, arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga som behövs för tillhandahållande av offentlig arbeidskraftsservice,

4) inte inom den tid och på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den underrättar kommunen om hur han eller hon har följt planen,

5) inte deltar i de undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan som kommunen anser vara nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes servicebehov,

6) inte längre uppfyller de förutsättningar för registrering av utlänningar som arbetssökande som anges i 2 kap. 2 § 1 eller 2 mom. i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice.

Om en persons kundrelation till kommunen har avslutats men han eller hon medan ett försök enligt denna lag pågår inleder jobbsökning på nytt på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 1 § i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice, fortsätter kundrelationen, med undantag för Birkalands försöksområde, även om de förutsättningar som anges i 3 § 1 mom. i denna lag inte längre uppfylls. En person som varit kund hos kommunen kan inleda jobbsökningen på nytt även genom att personligen be om det hos kommunen.

5 §

Bedömning av servicebehovet och utarbetande av sysselsättningsplan

En kommun bedömer tillsammans med sin kund dennes servicebehov. Kommunen ska för sin kund ordna en intervju med arbetssökande samt utarbeta en sysselsättningsplan för honom eller henne på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 4–7 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. En sysselsättningsplan som kommunen utarbetat tillsammans med sin kund jämförs med en sådan sysselsättningsplan som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 6 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Under försöket tillämpas på kommunen vad som i 2 kap. 3 och 9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs om information till arbetssökande och arbets- och näringsmyndighetens skyldigheter. På de allmänna skyldigheterna för den som är kund hos kommunen tillämpas vad som i 2 kap. 8 § i den lagen föreskrivs om allmänna skyldigheter för arbetslösa arbetssökande, dock så att den som är kund hos kommunen ska underrätta kommunen om genomförande av planen.

6 §

Sektorsövergripande sysselsättningsplan

Om den som är kund hos kommunen uppfyller de förutsättningar som anges i 2 § 2 mom. i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen och har ett behov av sektorsövergripande samservice, genomförs bedömningen av hans eller hennes servicebehov, utarbetandet, uppföljningen och revideringen av en sektorsövergripande sysselsättningsplan samt avslutande av sektorsövergripande samservice av kommunen, med avvikelse från bestämmelserna i 3, 4 och 6 § i den lagen.

7 §

Integrationsplan

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 10 § och 13 § 1 mom. i lagen om främjande av integration (1386/2010), inleder kommunen den inledande kartläggningen samt utarbetar en integrationsplan tillsammans med en sådan invandrare som är kund hos kommunen enligt denna lag.

På en integrationsplan enligt 1 mom. som kommunen gjort upp tillsammans med sin kund tillämpas vad som i lagen om främjande av integration föreskrivs om en integrationsplan som arbets- och näringsbyrån utarbetat.

8 §

Aktiveringsplan

Om den som är kund hos kommunen omfattas av 3 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, deltar inte arbets- och näringsbyrån i utarbetandet av en aktiveringsplan enligt den lagen.

9 §

Jämställande av planer

Om det i annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller en sådan integrationsplan enligt lagen om främjande av integration som

utarbetats för en arbetslös arbetssökande, ska de lagarna tillämpas på planer enligt 5–8 § som kommunen och den som är kund hos kommunen utarbetat tillsammans.

10 §

Offentlig arbetskrafts- och företagsservice som en kommun tillhandahåller

En kommun inom ett försöksområde, kan i form av offentlig arbetskrafts- och företags-service

1) erbjuda arbetsförmedlingsservice enligt 3 kap., information och rådgivning enligt 4 kap. 1 § samt vägledning för yrkesvalet och karriären enligt 4 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

2) hänvisa sin kund till sakkunnigbedömningar enligt 4 kap. 2 §, träning enligt 4 kap. 4 §, prövning enligt 4 kap. 5 § samt arbetskraftsutbildning enligt 5 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

3) bevilja lönesubvention enligt 7 kap., startpeng enligt 8 kap., kostnadsersättning enligt prövning enligt 9 kap. 1 § och förmåner enligt prövning som an knyter till service och sakkunnigbedömningar enligt 10 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

4) fatta beslut om förutsättningarna för arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

5) fatta beslut om sådana förutsättningar för stödjande av invandrares frivilliga studier som anges i 22–24 § i lagen om främjande av integration.

På service enligt 1 mom. tillämpas vad som i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och i lagen om främjande av integration föreskrivs om servicen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Vad som i de lagarna föreskrivs om arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsmyndigheten, deras uppgifter eller skyldighet att underrätta arbets- och näringsbyrån gäller kommunen, med undantag för vad som i 5 kap. 3 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs om antagning av studerande och i 5 kap. 5 § om avbrytande av utbildningen och underrättande av arbets- och näringsbyrån om grunderna för avbrytandet.

Vid tillhandahållandet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska kommunen dessutom iaktta vad som i 1 kap. 4 och 6–8 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs om tillhandahållande av arbetskrafts- och företagsservice, avgiftsfrihet, jämlikhet och likabehandling samt främjande av jämställdhet mellan män och kvinnor.

11 §

Undantag i fråga om arbetsprövning

Oberoende av vad som i 4 kap. 9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs om ingående av avtal om arbetsprövning, ingås avtal av en kommun inom försöksområdet och den som är kund hos kommunen, om kommunen ordnar arbetsprövningen själv. På arbetsprövning tillämpas då inte 4 kap. 9 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, bestämmelserna i 3 mom. i den paragrafen om tilläggsvillkor för den som ordnar arbetsprövningen och bestämmelserna i 4 kap. 10 § 2 mom. om skyldighet för den som ordnar arbetsprövningen att anmäla frånvaro.

12 §

Att bevilja en kommun lönesubvention och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen till kommun

Om den som ansöker om lönesubvention eller stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen är en kommun inom ett försöksområde eller om lönesubventionen medfinansieras genom Europeiska socialfonden, fattar arbets- och näringsbyrån beslut om beviljande på det sätt som föreskrivs i 7 kap. och 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

13 §

Att ordna möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

En sådan arbetslös kund hos kommunen vars rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare upphör till följd av maximitidens utgång när han eller hon fyllt 57 år, men innan han eller hon fyller 60 år, ska tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller arbetskraftsutbildning.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 11 kap. 1 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice, ska kommunen för en sådan arbetslös kund hos kommunen som fyllt 60 år ordna möjlighet till en sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till arbete med lönesubvention i anställning hos någon annan än kommunen innan kundens rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare upphör på grund av maximitiden.

Om en sådan arbetslös kund hos kommunen som avses i 1 eller 2 mom. inte sysselsätts på den öppna arbetsmarknaden och lämplig sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, rehabilitering eller arbete med lönesubvention i anställning hos någon annan än kommunen inte kan ordnas för honom eller henne på det sätt som föreskrivs i 1 eller 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice, är kommunen skyldig att ordna möjligheter till arbete för kunden i sex månader (sysselsättningskyldighet) på det sätt som föreskrivs i 11 kap. 1 och 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

14 §

Kommunens deltagande i genomförande av omställningsskyddet

En kommun kan tillsammans med arbets- och näringsbyrån delta i genomförandet av sådant omställningsskydd enligt 12 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

15 §

Att ordna arbetslivsprövning

Om det med stöd av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös arbetssökande inom ett försöksområde, ska kommunen i stället för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordna arbetslivsprövning på en arbetsplats på det sätt som anges i denna lag. Kommunen kan ordna arbetslivsprövningen själv eller ingå ett skriftligt avtal om ordnande av arbetslivsprövning med en annan arbetsgivare. Syftet med arbetslivsprövning är att utreda och främja personens arbetsförmåga och arbetslivsfärdigheter samt att främja hans eller hennes inträde på arbetsmarknaden.

Arbetslivsprövningen som avses i 1 mom. kan på personens begäran ordnas också före de tidsfrister som anges i 3 § 1 och 2 mom. i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliterings-

syfte, om servicen motsvarar personens servicebehov. Personen ska rikta begäran om service till kommunen. Innan arbetslivsprövningen ordnas, ska det utarbetas en aktiveringsplan eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan.

16 §

Överenskommelse om arbetslivsprövning

Kommunen, den som ordnar arbetslivsprövningen och den som deltar i prövningen ska ingå ett skriftligt, tidsbegränsat avtal om arbetslivsprövningen. På avtalet om arbetslivsprövning tillämpas vad som i 4 kap. 9 § 1 mom. i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice föreskrivs om omständigheter som ska framgå av avtalet samt vad som föreskrivs i 3 och 4 mom. i den paragrafen. Dessutom ska av avtalet om arbetslivsprövning framgå den vägledning och träning för att stödja arbetslivsfärdigheterna som personen ges under arbetslivsprövningen.

I avtalet om arbetslivsprövning ska som villkor ingå att den som ordnar arbetslivsprövningen efter att denna slutförts ska lämna in en bedömning till kommunen av hur personens arbetslivsfärdigheter och arbetsförmåga förändrades under arbetslivsprövningen samt utvecklingsbehoven i personens arbetslivsfärdigheter.

När arbetslivsprövningen ordnas av någon annan än en kommun, ska i avtalet ingå ett villkor om att kommunen inte betalar ersättning för ordnande av arbetslivsprövning. I avtalet ska då avtalas om att kommunen ordnar den vägledning och träning som ingår i arbetslivsprövningen för den som deltar i prövningen.

17 §

Genomförande av prövningen

Arbetslivsprövningen pågår i högst 12 månader, av vilka högst sex månader i ett företag eller hos en enskild näringsidkare. På arbetslivsprövning tillämpas vad som i 4 kap. 5 § 2 mom., 7, 8 och 10 § i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice föreskrivs om arbetsprövning. På arbetslivsprövning tillämpas också lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002). Arbetslivsprövningen kan kombineras med socialservice-, samt hälso- och sjukvårdstjänster- och rehabiliteringstjänster samt andra tjänster som personen behöver.

Kommunen ska för den som deltar i arbetslivsprövning teckna en försäkring på det sätt som föreskrivs i 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). På den som deltar i arbetslivsprövning tillämpas bestämmelserna om arbetstagare och på kommunen bestämmelserna om arbetsgivare i den lagen. Med avvikelse från bestämmelserna i 71–78 § i den lagen, används som årsarbetsinkomst minimibeloppet av årsarbetsinkomst enligt 79 § i den lagen. Med avvikelse från bestämmelserna i 58 och 59 § i den lagen, är dagpenningen 1/360 av årsarbetsinkomsten.

18 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa på arbetslivsprövning

På arbetslivsprövning tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

19 §

Sysselsättningspenning och reseersättning för deltagande i arbetslivsprövning

På rätten för den som deltar i arbetslivsprövning att få sysselsättningspenning och reseersättning tillämpas vad som i 10 a § i lagen om utkomststöd (1412/1997) föreskrivs om

sysselsättningspenning och reseersättning till den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

20 §

Statlig ersättning för ordnande av arbetslivsprövning

När kommunen ordnar arbetslivsprövning enligt 15 § 1 mom., har kommunen rätt att som ersättning från staten få 10,09 euro per dag och per person som deltar i prövningen. Ersättningen betalas i efterskott för de dagar då personen deltar i arbetslivsprövning enligt 16 § 1 och 2 mom. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om förfarandet för beviljande och betalning av statlig ersättning.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter fattar beslut om återkrav av statlig ersättning och om behövliga åtgärder med avseende på återkravet. På beviljande, utbetalning och återkrav av statlig ersättning tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

21 §

Användarrättigheter i fråga om till arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

Arbets- och näringsbyrån beviljar användarrättigheter i fråga om arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem enligt 13 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice för de tjänstemän i kommunerna inom försöksområdena som sköter uppgifter enligt denna lag. En tjänsteman som beviljats rätt att använda kundinformationssystemet får trots sekretessbestämmelserna söka och använda uppgifter i kundinformationssystemet, om det behövs för att ordna kundbetjäningen eller utreda eller avgöra ett anhängigt ärende för en person som hänvisats att bli kund hos kommunen i enlighet med 4 § 1 mom.

Den som registrerat uppgifter i kundinformationssystemet under försöket svarar för att de införda uppgifterna är korrekta. På registrering, gallring, arkivering och utlämnande av uppgifter tillämpas 13 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

22 §

Anskaffning av service

Arbets- och näringsbyrån samt närings-, trafik- och miljöcentralen ska förhandla med kommunerna inom försöksområdena när de planerar anskaffning av offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Service ska anskaffas så att även servicebehoven för kunderna hos kommunerna tillgodoses.

23 §

Beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar

På stöd och ersättningar som kommunen beviljar med stöd av denna lag tillämpas 12 kap. 8 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

24 §

Lämnande av uppgifter, rätt att få uppgifter, förvägran av service och sökande av ändring

En kommun inom ett försöksområde ska till arbets- och näringsbyrån lämna de uppgifter som behövs för utarbetande av arbetskraftspolitiska utlåtanden enligt 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

På en kommun inom ett försöksområde tillämpas följande bestämmelser i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice:

- 1) bestämmelserna i 12 kap. 6 § 1, 2 och 4 mom. om rätt att få uppgifter,
- 2) bestämmelserna i 12 kap. 7 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten samt 2 mom. om förvägran av offentlig arbetskrafts- och företagsservice,
- 3) bestämmelserna i 14 kap. om sökande av ändring.

25 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att på eget initiativ lämna ut uppgifter

Folkpensionsanstalten är trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter skyldig att till Satakunta arbets- och näringsbyrå lämna ut uppgifter om sådana mottagare av arbetsmarknadsstöd vars hemkommun är Björneborg och till vilka arbetsmarknadsstöd har betalats för minst 200 dagar på grundval av arbetslöshet på det sätt som avses i 14 kap. 3 a § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

26 §

Förflyttning av arbets- och näringsbyråns tjänstemän inom försöksområdena

Tjänstemän vid arbets- och näringsbyrån kan med iakttagande av 20 § i statstjänstemannalagen (750/1994) förflyttas till arbete inom de försöksområden som avses i 2 § 1 mom. under ledning och övervakning av en kommun i uppgifter som avses i denna lag och som hör till kommunens behörighet.

27 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017 och gäller till utgången av 2018. Lagens 4 § 1 mom. gäller till och med den 30 september 2018.

28 §

Övergångsbestämmelse

Om det har utarbetats en sysselsättningsplan för en arbetslös arbetssökande, eller plan som ersätter den, innan han eller hon hänvisas att bli kund hos en kommun, är planen förpliktande för kunden och kommunen tills den har reviderats enligt 4 §. En arbetssökande som övergått till en kundrelation hos en kommun ska underrätta kommunen om genomförande av de åtgärder som avtalats i planen.

Helsingfors den 10 juli 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Arbetsminister Jari Lindström